

Zalwiste: Pühha ande latfile.

Sest et nüüd ne kalli päiwa jälle läbbi
 Jummalä armo omma kätte joudnu, kun
 meije omma armsa Sündisteggia sündimist
 meije waise ma-ilma sisse ütstõissegä püh-
 hendame, siss omma teile, armsa latsekesse,
 siin paar lehhe murretsetus sanu, kumma
 teile sedda ainult waja ollewa asja Kris-
 tusse sündimisse man waise meelde alga-
 tada. Wõtke neidsinnatsid lehhe se tarwis
 wasta, nink luggege illusfaste ommile
 armsa wannambile neid ette, kui teije lug-
 gema moistate, nink pallelge selle ma-ilma
 sisse sündinu loja, se armsa Jesukekse
 käest, et Temma teile lige parremba Kris-

tusse sündimisese pühha ande, ütte latse-
 likko usko Temma sisse tahhas anda. Kui
 suur se ande om, olleme meije sijn ütte
 promi tennu, teile sedda läbbi nesunnatse
 lehhe selges tetta. Ent pallelge ka, et
 Jummal läbbi omma pühha waimo teile
 sedda selges wois tetta, sest temma om ka
 teije laste söamide sissen se kige parremb
 oppetaja nink armastap teid, selle et se
 armas Jesukenne om tulnu, teid omma
 werre nink surma läbbi ärralunnastama
 nink ärrapästma kigist häddast.

Sis moistke nüüd, armsa latse, kuis
 teile läbbi ütte eenkojo üttest sündinu asjast
 se usk Jesusse sisse sijn selletetas: Ütten
 kottussen parrandeti üts kattus ütte wäega
 sure kõrge maja päle, nink mönne mehhe
 teggiwa sääl holega ussinaste tööd. Üts
 poisikenne läts ka ülles selle kõrge kattusse

päle, nink kui temma üllewän olli, kaije temma lija julgussega henda ümbre, niwast omme jalladega wälja, nink satte koggomata kõrgest kattussest mahha. Mahhasaddamissen haras temma ütte kablafest kinni, nink pöije selle küllel taiwa nink ma waijel, ni et temma ülles es wois tulla, nink mahha es tohhi ta henda ka mitte laske, fest et ma olli kiwwidega ärraprüggitu; se olli ka selge, et temma kawwa aiga nida es jöwwa henda kabla küllel piddada. Temma moist küllalt sedda surma hädda, mes täl käen olli, nink es arwa muud middäke, kui pari filmapilgu perra prüggitu ma päle mahhasaddada, nink henda hirmsaste purrus lüwwa. Sensamman pelglikko filmapilgun tulli üts suur rammokas mees majast wälja, astse temma al wäljalaotetu hõlmadega, nink heigas

tälle: „Lasse kabbel wallale, kül ma sinno wasta wötta! Kui sa kabblat wallale lasset, siis ma lubba sulle, et sa ei pea mitte kahjo sisse sama.“ Poiſikenne wibis filmapilg, lasť kabblat wallale, nink satte ilma kahjota temma hólma sisse, nink saije pástetus.

Kaege ſiin, armsa latſe: Sefinnanne poiſikenne saije läbbi omma usko pástetus. Temma tijasſi, meſſuggutsen häddan temma olli. Temma kaije omma päſtjat, nink kuuld temma ſonna. Temma uskſi tälle, nink pand omma lotuſt temma päle, tagganesſi kigist muuſt lotuſſeſt, nink satte temma hólma sisse, nink nida saije temma ellun hoijetus. Seddasamma wiſi om se nüüd meije kigiga; et meije pattatſe olleme, sedda meije tijame, ent meije peame ka sedda hädda nink kahjo tundma. Meije peame teedma, kuu meije olleme, meſ meile

tarwis lät, sest enne meije ei tunne mitte, kui waja meile üts Önnisteggia om. Meije peame selgede tundma, et meije nisuggutse pattatse olleme, kumma ülle Jummalä käsä omma astnu nink olleme Temma wasta kurjaste tennu. Meije peame tundma, et meije olleme nuhtlust teninu, nink et se om üts öige nuhtlus, ja nisuggune nuhtlus, et temma wois meid eggal silmapilgul ärrahukatada. Meije peame sedda ka tundma, et meije ei jöwwa ommast melest ehk wäest henda sest häddast wallale pästa; et meije ei woi omme wöllad fige omma jowwo nink waiwaga ärrawähhendada. Meije ei woi ka mitte essi omma pattu wöllad Jummalä man ärratasjuda, ehk middäke neide tassumiseses anda. Meije ülleastmiste suur arw tunnistap meije wasta, nink meije ei woi sedda tunnistust ärrakistotada,

Jummala sädus om meije ülle jo kohhut
moistnu, nink karristusse täütmist woime
meije mitte keelda. Temma kohto sönna
om Jggawenne surm! Jggawenne hukka-
tus! Sen häddatäüs ollemissen ilma abbi
nink lotusseta peame meije henda tundma,
enne kui meije walmis olleme, henda On-
nisteggia ärrapästmisesele jätta nink temma
armokutsmist ommas wõtma.

Ent nida, kui meije peame tundma, kuis
meijega luggu om, nida peame meije ka
tundma, kenne kätte meije henda peame
uskma. Meije peame Onnisteggiat tund-
ma, nink sedda, mes Temma meije eest om
tenu; meije peame uskma, et Temma
meile tahhax abbis tulla, meid ärrapästa.
Olles se poisikenne, ke kabla otjan pöije,
ütte töist weikest poisikest nännu, kes om-
me hõlma olles wälja laotanu, tälle abbis,

sis olles temma tälle wist wasta heifanu :
 „Minne ärra ! Sa ei jöwwa minno pästa ;
 muido ma sa sinno hendaga purrus löma
 omma mahhasaddamisfega.“ Nida tunney
 üts pattane inniminne sedda Ika, kui tem-
 mal tulley öiget töttelikko pattu tundmist.
 Temma ei woi ennämb töiste innimiste
 oppuste päle omma lotust panna. „Kuis
 peas üts innimiselik pästja minno woima
 pästa?“ ütley temma ; „temma tahhap min-
 no naarda ? Kuis wois nisuggunne pästja
 mulle häddalisfele abbis tulla ? Kas temma
 jöwwap sedda allalitswat pattu koormat,
 mes ni kui söja waggel minno allati wai-
 way, minnust ärrawötta ? Mes jöwwap
 temma wasta Jummalä kohto sönna tetta,
 mes mulle wiimsel päiwal tulley kuulda ?
 Mes jöwwap temma wasta sedda tuld tetta,
 mes jo om pallama läütetu, et se minno

saap ärrasõma?" Pattanne tunney nüüd, et üts jummalik ärrapästja täl tarwis lät, kenne werri tedda figist pattust wois puhhastada. Temma tunney, et töist pästjat ei sünni tälle, ehk tälle tullus wois olla. Nink kui temma sīs wöttap Biibli-ramatut kätte, nink löwwap, et Jummal nisuggutse pästja eest om hold kandnu; kui temma löwwap, et se om üts wäggenw pästja, üts, kenne sōnna tōtte om, nink kedda wois uskuda nink armastada; kui temma näep sedda Önnisteggjat ussu silmadega henne al saiswat nink möllembat hōlmad wäljalaotawat, nink kulep, kui Temma tälle wastä heikap, et temma henda ennege temma usjutawa hōlma sīsse peas lastma, mes peas tedda sīs keelma, et temma es peas henda omma usjutawa pästja abbi saatmisjele jätma? Täl om

nüüd sedda waja ollewat teedmist nink tundmist, se om ennege waja, Kristusse sisse uskuda, Temma päle lota, !atselikult henda Temma hõlma sisse heita, et temma iggawes ellun wois jada.

Ommete wois se johtuda, et inaniminne, kun temma kül awwalikko ello hädda sissen om, nakkas katsipiddi mötlemä, kas ka Jesus tahhas tedda ärrapästa, nink nakkas henne man mötlemä: „Minno heng om kül kallis, nink minno õnõusse keelmisse omma kül paljo; kas nüüd se armas Jesuskenne ka saap ärrapästma nisuggust ärrarikkotu pattast, kui minna olle, kenne südda ni mitmasuggutse pattudega om ärrapürretetu, nink ehk Temma sedda kül wois tetta, kas Temma sedda ka kül tahhas minno wasta tetta? Et meije nüüd kül nisuggutse katsipiddi mötlemiste läbbi

omma armolist Jummalat nink Önnis-
 teggiat wäega furwastame, sis tahhame
 ommete kuulda wötta, mes meije halles-
 taja su meije pelglikko söamel ütley:
 Temma ütley seddawisi: Ke minno man-
 nu tulley, sedda ei sa minna wäljatou-
 fama. Tulge tänna minno mannu kii,
 kumma waiwatu nink koormatu ollete,
 minna tahha teile hengust sata. Temma
 woip ka ikkes önsas tetta neid, kea Tem-
 ma läbbi Jummalala mannu tulles, nink
 edap ikkes, et Temma neide eest palles;
 sest Temma om ütte ohwriga iggawes
 neid täitnu, kumbe pühhändetas. Jesusse
 Kristusse, Jummalala poja werri puhhas-
 tap meid kigest pattust. Tuhhanda, om-
 ma neidesinnatse sönnude töttet omma
 söame päle tundnu, nink towa Jummalale
 Temma auwjärje een nüüd önsalikult kittust

ja tenno selle eest, ehk tunnewa ka siin allan
 õigen ussun sedda tullematse auwustusse
 lotust, mes Jummal saap andma.

Ent se wois ka olla, et üts mötles:
 „Ma ei olle weel ni kawwete sanu; ma ei
 olle weel õigede walmistetu; ma ei olle
 ausa kül, Kristusse minno Õnnisteggia
 mannu tulla; minna tahha odata, seni
 kui minna omma ello parrembide olle
 parrandanu, et Temma minno wasta ar-
 molinne wois olla.“ Oh! se olles jo kog-
 gona asjata! Ollet sa ilma Kristusseta,
 jis ollet sa ka ilma Jummalata, nink sa
 jääät ka Jummalala wallato seni kui sa
 Kristusse omma Õnnisteggia mannu tul-
 let; Temma ütsinda woip sinno õiges
 tetta. Temma teep neid Jummalala walla-
 tuid õiges, sest Temma om neide perrast
 tulnu, nink om neide perrast ärrakoolnu.

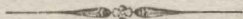
Sis rühkem nüüd, armsa latse meie figega, ning päästkem omme henge! Summal tahhap, et meid peap arwitetus sama. Meie pattude surus ehk neide arwamata hulk ei pea meid mitte keelma, et meie meie armsa Jesukesse mannu rühhisje. Meie Jesus wöttap pattatsid wasta. Seperrast tulgem, ni kui meie olleme, tulgem koogona auwota ning lassem kii omma pattu Temma pühha werre läbbi puhtas möske.

Ent üts töine luggu olles se, kui meie mötlesse: Sest et minna ennege pea uskma, et ma önsas sa, jis ma tahha sedda ommal ajal murretseda; konnas se mulle mele perra om; sel asjal ei olle joht weel ni suurt hädda käen; ma tahha weel weidi odata. Summal ei olle mulle weel nisuggust pattu tundmist andnu, et

se minno peas ni ainult ajama, Kristusse
 mannu tulla. Ehk olles sinno luggu sis
 nisuggunne, et sa otsisjit, henda sest wal-
 lale tetta, Kristust otsma minna? Oh mes
 häddalik luggu olles sul sis! Sa poot ni
 kui se õnneto inimminne kabla otsa külle,
 nink sinno al om se pohjata pörgo tulli
 läüdetu, nink sa ollet sen häddan, eggal
 filmapilgul sinna alla saddada. Siin om
 nüüd sinno Õnnisteggia fige omme hal-
 lestusse nink armoga, ke sinno tahhap
 ärrapästa, ke sinno weelki söamest palley,
 et sa henda peas lastma ärrapästa. Oh!
 kuis sa nida jääs sen pattu armastamis-
 sen, sis saatas sa henda, armas lastekenne,
 õige melega hukkatusse sisse. Kui se
 kabla otsa külle powat poisikenne, ke
 usklikult henda omma pästja hõlma sisse
 heitis, olles seddawisi nakkanu mõtlema,

fis olles meije tedda meieto nink rumma-
 las piddanu. Olles temma möttelnu:
 „Kuis se tulli, et minna kattusfest mahha
 fatte?“ Chf: „Kuis se tulli, et minno
 jalg naksi nilwastama?“ Chf: „Milles
 kandsiwa ne mihhe, kumma kattust parran-
 diwa minno eest mitte parrembat hoold?“
 Chf: „Ma woi jo eggal ajal kabla otsast
 wallale laske, ma woi weel weidi aiga
 wiita; ma tahha weel ennamb hirmo
 nink hädda kannatada!“ Kas ei olle tötte,
 sedda teije tunnete, se olles wäega rum-
 mal olnu, nidate möttelda? Seperrast,
 armsa latse! olgo teije luggu, kui
 eale taht! Kuulgem armsat Jesusest, ke
 omma hólma om wallale wötnu nink
 tahhap meid figi wastawötta. Kuulgem
 Temma kutsmist, nink kuis Temma hei-
 kap: Tulge, sest tik om walmis. Latse-

kesse, rühkem, Tedda kummardada, ni
 kui ne karjusse sedda teggiwa, kui se engel
 neile sedda teeda and, et Kristus olli sün-
 dinu Betlehemi lautan. Tulgem ilma
 wibimata. Urge ootkem, jeni kui meije
 parrembas same. Möttelgem, et meil om
 önsusse nink iggawetse hukatusse wahhel
 wallitseda. Wibim nne kaswatap ennege
 meije süüda. Nüüd om meile se parras
 aig! Täamba, kui meije neid sönnu kule-
 me, nink neide ülle weel woime möttelda,
 täamba tulgem, funna temma kutsup meid
 omma söime maanu kui kige ma- ilma
 nink ka meije henge ärrapästja. Oh!
 jätkem lotust kige mu asjade päle mahha,
 nink heitgem latselikku't kige wäggewa
 hallastaja armo hólma sisse, ent Jummal
 saatko meije sisse sedda tahtmist nink teg-
 gemist, omma hä mele perra.

Der Druck ist gestattet.

Dorpat, den 2. November 1849.

Gensler Samson.

Trüffitu Schünmanni käsja ja G. Mattieseni kirjavega.